

PÄÄTÖS

Tartuntavyöhykkeen laajentamisesta eläintautilain nojalla

Pvm/Datum/Date

25.7.2023

Dnro/Dnr/DNo

4431/04.01.02.00.02/2023

Päätös tartuntavyöhykkeen laajentamisesta**ASIAN VIREILLETULO**

Suomessa on kesä-heinäkuussa 2023 todettu H5N1-tyypin korkeapatogeenista lintuinfluenssaa (HPAI) 19 paikkakunnalta löytyneistä kuolleista luonnonvaraisista linnuista 21.7.2023 mennessä. Havaintopaikat ovat lähinnä Etelä- ja Länsi-Suomessa ja tautia on todettu etenkin lokkilinnuista. Lisäksi HPAI H5N1-viruksen aiheuttamaa tautia on todettu myös Etelä- ja Keski-Pohjanmaalla tarhatuissa turkiseläimissä, minkä voi olettaa viittaavan taudin esiintymiseen näillä alueilla myös luonnonvaraisissa linnuissa.

Ruokavirasto on 20.7.2023 antamallaan päätöksellä tällä samalla asian käsittelynumerolla perustanut rajoitusvyöhykkeen, joka on kattanut Varsinais-Suomen, Satakunnan, Etelä-Pohjanmaan, Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan maakunnat. Päätöksen antamisen jälkeen on todettu lokkilintujen joukkokuolemia myös Päijät-Hämeessä. Luonnonlintujen lintuinfluenssatartuntoja on todettu myös Pirkanmaalla ja Kanta-Hämeessä. Lisäksi Euroopan elintarviketurvallisuusvirastolta saadun lokkilintujen liikkumista ja lintuinfluenssariskiä koskevan aineiston perusteella lintuinfluenssariski on voimakkaasti kohonnut Uudellamaalla, Kanta-Hämeessä, Päijät-Hämeessä ja Pirkanmaalla.

KUULEMINEN

Tämä päätös on tehty ilman asianosaisten kirjallista kuulemista hallintolain (434/2003) 34 §:n 2 momentin 4 kohdan nojalla, koska kuuleminen voisi vaarantaa päätöksen tarkoituksen toteutumisen ja kuulemisesta aiheutuva asian käsittelyn viivästyminen voisi aiheuttaa huomattavaa riskiä eläintaudin leviämisestä.

Ruokavirasto

PL 100, 00027 RUOKAVIRASTO
Puh. 029 530 0400 (vaihde)
ruokavirasto.fi
Y-tunnus: 2911686-7

Livsmedelsverket

PB 100, 00027 LIVSMEDELSVERKET
Tfn 029 530 0400 (växel)
livsmedelsverket.fi
FO-nummer: 2911686-7

Finnish Food Authority

P.O. Box 100, FI-00027 FINNISH FOOD AUTHORITY, FINLAND
Tel. +358 29 530 0400 (switchboard)
foodauthority.fi
Business ID: 2911686-7

PÄÄTÖS

Tartuntavyöhykkeen laajentamisesta eläintautilain nojalla

Pvm/Datum/Date Dnro/Dnr/DNo
25.7.2023 4431/04.01.02.00.02/2023

PÄÄTÖS JA PERUSTELUT

Päätös

Ruokavirasto laajentaa eläintautilain (76/2021) 26 §:n 1 momentin 2 kohdan nojalla aiemmin perustettua tartuntavyöhykettä perustamalla uuden tartuntavyöhykkeen, joka kattaa aiemman tartuntavyöhykkeen lisäksi Uudenmaan, Kanta-Hämeen, Päijät-Hämeen ja Pirkanmaan maakunnat. Tartuntavyöhyke kattaa nyt kokonaisuudessaan Uudenmaan, Kanta-Hämeen, Päijät-Hämeen, Pirkanmaan, Varsinais-Suomen, Satakunnan, Etelä-Pohjanmaan, Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan maakunnat. Tartuntavyöhykkeen tarkka sijainti ja rajat ilmenevät tämän päätöksen liitteestä 1. Päätös on voimassa välittömästi.

Korkeapatogeenisen lintuinfluenssan leviämisen estämiseksi siipikarjaan ja muihin vankeudessa pidettäviin lintuihin Ruokavirasto päättää seuraavista toimenpiteistä tartuntavyöhykkeellä:

Tartuntavyöhykkeellä sovellettavat toimenpiteet

Tartuntavyöhykkeellä voimassa olevat kiellot

- Siipikarjan ja vankeudessa pidettävien lintujen pitäminen ulkona on kielletty. Kielto koskee myös luonnonmukaista tuotantoa harjoittavia pitopaikkoja.

Edellä tarkoitettu kiello ei kuitenkaan koske:

- 1) pysyviä laitoksia, joissa pidetään pääasiassa luonnonvaraisiin eläinlajeihin kuuluvia eläimiä näytteillä yleisölle (eläintarhat);
- 2) kyyhkyslakoista tapahtuvia vapaalentoja;
- 3) tarhattuja sileälästäisiä lintuja; eikä
- 4) sellaisia pitopaikkoja, joissa ulkotarhat on kauttaaltaan aidattu ja katettu riittävän tiheällä verkolla tai muulla vastaavalla tavalla siten, että luonnonvaraiset vesi- ja petolinnut sekä lokit ja varislinnut eivät pääse kosketuksiin siipikarjan tai vankeudessa pidettävien lintujen kanssa.

Tartuntavyöhykkeellä toteutettavat toimenpiteet tartunnan leviämisen estämiseksi

- Henkilöiden käynnit siipikarjan ja vankeudessa pidettävien lintujen eläinsuojassa on kielletty muusta kuin välttämättömästä syystä.

PÄÄTÖS

Tartuntavyöhykkeen laajentamisesta eläintautilain nojalla

Pvm/Datum/Date Dnro/Dnr/DNo
25.7.2023 4431/04.01.02.00.02/2023

- Siipikarjan tai vankeudessa pidettävien lintujen eläinsuojassa käyvien henkilöiden tulee pukeutua vain kyseisessä eläinsuojassa käytettäviin suojavaatteisiin ja vaihtaa jalkineet eläinsuojan sisään- ja uloskäynnin yhteydessä. Lisäksi kädet on pestävä ja desinfioitava eläinsuojaan tullessa. Mikäli käsienpesua ei ole mahdollista suorittaa, on kuitenkin desinfioitava kädet.
- Lintujen rehut ja kuivikkeet on säilytettävä niin, että luonnonvaraiset linnut eivät pääse niiden kanssa kosketuksiin.

Poikkeusluvut

Aluehallintovirasto saa myöntää yksittäistapauksia koskevia ja tapauskohtaista riskinarviointia edellyttäviä poikkeuksia tartuntavyöhykkeellä noudatettavista kielloista ja toteutettavista toimenpiteistä, jos poikkeaminen ei aiheuta eläintaudin leviämisen vaaraa. Lupa poikkeamiseen myönnetään hakemuksesta. Luvassa asetetaan eläintaudin vastustamiseksi välttämättömät ehdot.

Perustelut

Korkeapatogeeninen lintuinfluenssa on Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/429 (eläinterveyssäännöstö) 5 ja 9 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettu luetteloitu eläintauti. Komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2018/1882 mukaan korkeapatogeeninen lintuinfluenssa on linnuilla luokan A tauti ja kaikki lintulajit ovat tämän taudin osalta luetteloituja eläinlajeja.

Komission delegoidun asetuksen (EU) 2020/687 63 artiklan mukaan, kun luokan A taudin puhkeaminen luetteloituihin lajeihin kuuluvissa luonnonvaraisissa eläimissä vahvistetaan virallisesti delegoidun asetuksen (EU) 2020/689 9 artiklan 2, 3 ja 4 kohdan mukaisesti, toimivaltainen viranomais voi 63 artiklassa mainittujen kriteerien perusteella määrittää tartuntavyöhykkeen, jotta estetään taudin leviäminen edelleen. Delegoidun asetuksen 64–65 artikloissa säädetään tartuntavyöhykkeellä sovellettavista toimenpiteistä.

Ruokaviraston tutkimuksissa on todettu erityisesti naurulokeilla heinäkuussa 2023 HPAI H5N1 -viruksen aiheuttamia joukkokuolemia. Tämän lisäksi tartuntoja on todettu turkistarhoilla aiemmin perustetun tartuntavyöhykkeen alueella. Aiemmin perustetun tartuntavyöhykkeen perustamisen jälkeen alueen naurulokkien on todettu siirtyneen Uudenmaan suuntaan. Lisäksi Kanta-Hämeen, Päijät-Hämeen ja Pirkanmaan

PÄÄTÖS

Tartuntavyöhykkeen laajentamisesta eläintautilain nojalla

Pvm/Datum/Date Dnro/Dnr/DNo
25.7.2023 4431/04.01.02.00.02/2023

luonnonlinnuissa on tavattu HPAI H5N1-viruksen aiheuttamaa tautia. Uudellamaalla, Kanta-Hämeessä, Päijät-Hämeessä ja Pirkanmaalla sijaitsee myös luomusiipikarjatiloja, joiden suojaaminen riittävällä tavalla ei Ruokaviraston näkemyksen mukaan ole mahdollista ilman velvoittavaa päätöstä.

Ruokavirasto katsoo, että delegoidun asetuksen 63 artiklan mukaisesti uuden tartuntavyöhykkeen perustaminen on tässä tapauksessa perusteltua tautiprofiilin ja taudin leviämisestä alueen pitopaikkoihin koskevan suuren riskin perusteella. Päätös sisältää määräyksiä, jotka vähentävät merkittävästi taudin leviämisen riskiä siipikarjaan ja vankeudessa pidettäviin lintuihin. Samalla määräykset ovat sellaiset, että ne mahdollisimman vähän haittaavat eläinten pitoa, aiheuttavat mahdollisimman vähän kustannuksia toimijoille ja heikennyksiä eläinten pito-oloihin. Lintujen ulkonapitokiellon sisältö on sama kuin maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (369/2021) 4 §:ssä, joten toimijat tietävät jo, miten toimia kiellon suhteen ja useimmilla on mahdollisuus toimia nyt samoin kuin aiempien kieltojen voimassaoloaikana. Lisäksi on määrätty bioturvatoimista, joita vastuullisessa eläintuotannossa muutoinkin noudatetaan ja jotka eivät edellytä investointeja.

Tartuntavyöhyke on edelleen rajattu siten, että se sisältää ne alueet, joilta korkeapatogeenista lintuinfluenssaa on eniten todettu ja joilla siipikarjan pitopaikkoja on tiheimmin. Näitä alueita voidaan pitää taudin suhteen suurimman riskin alueina. Ruokavirasto on vyöhykkeen perustamisessa huomionnut maantieteelliset, hallinnolliset, ekologiset ja epidemiologiset tekijät sekä valvontamahdollisuudet. Päätös on voimassa toistaiseksi ja se tullaan kumoamaan välittömästi, kun epidemiologinen tilanne sen sallii.

Eläintautilain 26 §:n 1 momentin nojalla Ruokavirasto päättää eläinterveysäännösten III osan II osaston 1 luvun 5 jakson mukaisena toimenpiteenä toteutettavan, komission delegoidun asetuksen (EU) 2020/687 63 ja 103 artiklassa tarkoitetun tartuntavyöhykkeen perustamisesta sekä sillä noudatettavien välttämättömien kieltojen, ehtojen, rajoitusten ja toimenpiteiden määräämisestä.

Eläintautilain 29 §:n mukaan aluehallintovirasto saa myöntää Euroopan unionin säädösten sallimia yksittäistapauksia koskevia ja tapauskohtaista riskinarviointia edellyttäviä poikkeuksia Ruokaviraston perustamalla vyöhykkeellä noudatettavista kielloista, ehdoista, rajoituksista tai toteutettavista toimenpiteistä, jos poikkeaminen ei aiheuta eläintaudin leviämisen vaaraa. Lupa poikkeamiseen myönnetään hakemuksesta. Luvassa asetetaan eläintaudin vastustamiseksi välttämättömät ehdot.

RUOKAVIRASTO

Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

PÄÄTÖS

 Tartuntavyöhykkeen laajentamisesta
 eläintautilain nojalla

Pvm/Datum/Date	Dnro/Dnr/DNo
25.7.2023	4431/04.01.02.00.02/2023

Toimenpiteet ovat välttämättömiä todetun korkeapatogeenisen lintuinfluenssan vastustamiseksi sekä taudin leviämisen estämiseksi.

TIEDOKSIANTO

Eläintautilain 28 §:n mukaisesti tämä päätös julkaistaan Suomen säädöskokoelmassa. Valvontaviranomaisten on asianmukaisesti ja riittävällä tavalla tiedotettava päätöksestä alueen ja vyöhykkeen sijaintikunnissa. Tämän päätöksen tiedoksiintoon ei sovelleta, mitä hallintolain (434/2003) 9 ja 10 luvussa säädetään hallintopäätöksen tiedoksiannosta.

SOVELLETUT LAINKOHDAT

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/429 (eläinterveys säännöstö)
 5 ja 9 artiklan 1 kohdan a alakohta
 Komission delegoitu asetus (EU) 2020/689 9 artiklan 2, 3 ja 4 kohta
 Komission delegoitu asetus (EU) 2020/687 63, 64, 65 ja 103 artikla
 Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2018/1882
 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1069/2009 (sivutuoteasetus)
 Eläintautilaki (76/2021) 1–5, 26, 28–29 ja 100 §
 Hallintolaki (434/2003) 34 §
 Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 7–8 ja 10 §
 Maa- ja metsätalousministeriön asetus varotoimenpiteistä lintuinfluenssan leviämisen
 ehkäisemiseksi luonnonvaraisten ja kotieläiminä pidettävien lintujen välillä (369/2021)
 4 §

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen tyytymätön asianosainen voi hakea muutosta valittamalla siihen hallinto-oikeuteen, jonka tuomiopiirissä hänen kotipaikkansa sijaitsee. Valitusosoitukset ovat liitteenä.

RUOKAVIRASTO

Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

PÄÄTÖSTartuntavyöhykkeen laajentamisesta
eläintautilain nojalla

Pvm/Datum/Date	Dnro/Dnr/DNo
25.7.2023	4431/04.01.02.00.02/2023

Tätä päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, ellei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää.

Pääjohtajan sijainen

Matti Puolimatka

Osastonjohtaja

Terhi Laaksonen

Lisätietoja päätöksestä antaa tarvittaessa yksikönjohtaja Sirpa Kiviruusu (sirpa.kiviruusu@ruokavirasto.fi).

LIITTEET

- 1) Kartta tartuntavyöhykkeestä
- 2) Valitusosoitukset

JAKELU

Maa- ja metsätalousministeriö
Aluehallintovirastot

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Tämä asiakirja on laadittu ja allekirjoitettu sähköisesti.
Dokumentet har satts upp och undertecknats elektroniskt.
This document has been digitally prepared and signed.

Ylijohtaja MATTI PUOLIMATKA
Hyväksytty 25.7.2023

Osastonjohtaja TERHI LAAKSONEN
Esitelty 25.7.2023